



Bilişim Meydanı

Yeni Normalde Kamu ve Özel Sektör Buluşması



Rahmi Aktepe
TBD Genel Başkanı
Moderatör



Dr. Osman COŞKUN
Adalet ve Kalkınma
Partisi



Onursal ADIGÜZEL
Cumhuriyet Halk
Partisi



**Prof. Dr. Mevlüt
KARAKAYA**
MHP



Yiğit KARAKIŞ
İyi
Parti

Sonuç Raporu



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu

Rahmi AKTEPE

Genel Başkan

Mehmet Ali YAZICI

İkinci Başkan

Atilla AYDIN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Nuray BAŞAR (Yönetim Kurulu Üyesi)

Levent BERKMAN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Doç. Dr. Şeyda ERTEKİN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Lütfi ÖZBİLEN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Ceyda SÜER (Yönetim Kurulu Üyesi)

Prof. Dr. Adem ŞAHİN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Ahmet TOSUNOĞLU (Yönetim Kurulu Üyesi)

Prof. Dr. Fatoş Yarman VURAL (Yönetim Kurulu Üyesi)

Anıl YILMAZ (Yönetim Kurulu Üyesi)

İlyas YILMAZYILDIZ (Yönetim Kurulu Üyesi)

Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

GİRİŞ

Ülkemizde yürütülen COVID19 ile mücadele çalışmalarının görünmez kahramanları olan Bilişim Sektörü Çalışanlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi ile kritik öneme sahip Bilişim Sektörünün gelişimine ve rekabetçiliğinin arttırılmasına yönelik olarak yeni normalde yapılması gereken eylem planları; mevcut durum analizi, tehditler, fırsatlar ve çözüm önerilerinin ortak akıl ile oluşturulması amacıyla "TBD Bilişim Meydanı" Etkinliği farklı iki dijital platform üzerinden gerçekleştirilmiştir. 29 Mayıs 2020 tarihinde saat 16:00-18:00 saatleri arasında yaklaşık 300 kişinin katılımı ile "Yeni Normalde Kamu ve Özel Sektör Buluşması" ana temasıyla TBD Genel Başkanı Sn. Rahmi AKTEPE Moderatörlüğünde gerçekleştirilen TBD Bilişim Meydanı etkinliğine konuşmacı olarak; Adalet ve Kalkınma Partisinden Sn. Dr. Osman COŞKUN, Cumhuriyet Halk Partisinden Sn. Onursal ADIGÜZEL, Milliyetçi Hareket Partisinden Sn. Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA, İyi Partiden Sn. Yiğit KARAKIŞ ve Bilişim Sektörünü temsilen Sn .Abdullah Raşit GÜLHAN, Sn. Akın SERTCAN, Sn. H.Vedat USLU, Sn. Mehmet YILMAZER ve Sn. Tolga BİZEL katılmışlardır.

Bilişim Sektörünün COVID19 Salgını ile mücadele sürecinde ve öncesindeki sorunları kamu, yazılım, donanım, siber güvenlik ve telekom ana başlıklarında Yatırım ve Gelirler, Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam, Destek ve Muafiyetler ve Regülasyon ekseninde gündeme getirilmiştir.

Siyasi parti temsilcileri ile sektör temsilcileri; TBD öncülüğünde sektör tarafından dile getirilen söz konusu sorunların çözülmesine yönelik gerçekçi ve yenilikçi strateji ve politikaların oluşturulmasına ve uygulanmasına ortak akıl ile katkı sağlayacaklarını belirtmişlerdir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu
11 Haziran 2020, Ankara



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Bilişim Meydanının Amacı

"Yeni Normalde Kamu ve Özel Sektör Buluşması" ana temasıyla gerçekleştirilen TBD Bilişim Meydanının amacı; ülkemizde yürütülen COVID19 ile mücadele çalışmalarının görünmez kahramanları olan Bilişim Sektörü Çalışanlarının Özlük Haklarının iyileştirilmesi ile kritik öneme sahip Bilişim Sektörünün gelişimine ve rekabetçiliğinin arttırılmasına yönelik olarak yeni normalde yapılması gereken eylem planlarının oluşturulması, mevcut durum analizlerinin tehditler, fırsatlar ve çözüm önerileri ekseninde ortak akıl ile yapılması olarak belirlenmiştir.

Katılımcı Portföyü

TBD Genel Başkanı **Sn. Rahmi AKTEPE** Moderatörlüğünde gerçekleştirilen TBD Bilişim Meydanı etkinliğine konuşmacı olarak; Adalet ve Kalkınma Partisinden **Sn. Dr. Osman COŞKUN**, Cumhuriyet Halk Partisinden **Sn. Onursal ADIGÜZEL**, Milliyetçi Hareket Partisinden **Sn. Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA**, İyi Partiden **Sn. Yiğit KARAKIŞ** ve Bilişim Sektörünü temsilen TNB teknoloji Genel Müdürü **Sn .Abdullah Raşit GÜLHAN**, Logo Yazılım Türkiye Genel Müdürü **Sn. Akın SERTCAN**, Icterra Genel Müdürü **Sn. H.Vedat USLU**, T.C. EPDK Bilgi İşlem Dairesi Başkanı **Sn. Mehmet YILMAZER** ve CLPA Türkiye Müdürü **Sn. Tolga BİZEL** katılmışlardır.

Söz konusu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak yurtiçi ve yurtdışından konusunda uzman yaklaşık üçyüz (300) kişinin katıldığı sanal oturumda bilişim sektörünün sorunları ve beklentileri, insan, süreç ve teknoloji boyutuyla tartışılmış ve ortak akıl oluşturularak ülkemizin karar vericilerine ışık tutulması sağlanmıştır.

Bilişim Meydanı Konuşmaları

TBD Genel Başkanı **Sn. Rahmi AKTEPE**, Dijital Dönüşüm Ekosisteminin kısa, orta ve uzun vadede ki gelişiminin doğru bir şekilde planlanması ve uygulanmasının ülkemizin dijital ekonomisinin gelişimine, doğal afetlere ve felaketlere karşı dirençliliğinin arttırılmasına ve bekasına önemli kazanımlar sağlayacağını belirtmiştir. **Sayın AKTEPE**, COVID19 Salgını ile mücadele kapsamında geline süreçte hem salgın tedbirleri nedeniyle oluşan karantina koşullarında önemli katkıları olan hem de ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine, diğer tüm sektörlerde dijital dönüşümün gerçekleştirilmesine altyapı ve olanak sağlayan bilişim sektörünün sorunlarının biran önce çözülmesine yönelik olarak gerekli çalışmaların ortak akıl ile yapılması gerektiğine vurgu yapmıştır. Ayrıca, TBD'nin



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

50. yılı olan 2021 yılında "3. Bilişim Şurası"nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan "Siyasi Parti" lerin sahipliğinde ve tüm Ekosistem Paydaşlarının, Kamu ve Kritik Altyapı Temsilcilerinin ve Farklı Sektör Temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilmesinin önemini belirtmiştir.

Ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine yönelik olarak mesleklerinde çok önemli hizmetleri sürdürmekte olan bilişim çalışanlarının aynı zamanda COVID19 Salgını ile mücadele kapsamında yürütülen çalışmaların da görünmez kahramanları olduğunu belirten **Sn. AKTEPE**, Bilişim çalışanlarının mesleki unvanlarına özgü özlük haklarının iyileştirilmesinin takipçisi olacağını, bu kapsamda TBD olarak;

- 657 DTK 36 maddesindeki kadro sınıflarına Bilişim Hizmetleri Sınıfı'nın (BHS) eklenmesi ve Bilişim Uzmanlarının bu sınıfta yer almasının,
- Sistem Çözümleyici ve Programcı unvanına sahip bilişim personelinin, bir sınıf olarak tanımlanması ve 3600 ek gösterge kanun teklifinin içinde bulunmasının,

önemine değinmiştir.

Kriz sonrası dönemde de bilişim teknik bilimi ile kalkınma amacıyla, başta Türkiye Bilişim Derneği (TBD) olmak üzere Bilişim Sektörü STK'larının da içinde yer alacağı "Bilişim Yüksek Konseyi" nin ivedilikle yaşama geçirilmesinin önemine vurgu yapmıştır.



Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Sektör Temsilen katılan konuşmacılar Bilişim Sektörünün COVID19 Salgını ile mücadele sürecinde ve öncesindeki sorunlarını kamu, yazılım, donanım, siber güvenlik ve telekom ana başlıklarında Yatırım ve Gelirler, Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam, Destek ve Muafiyetler ve Regülasyon ekseninde gündeme getirmişlerdir.

COVID 19 küresel salgını ile birlikte bilim ve teknolojinin sadece şirketler için değil aynı zamanda devletler için de stratejik öneminin daha iyi anlaşıldığı, teknolojiye yatırım yapan firma ve devletlerin ayakta kalabileceği, içinde bulunduğumuz bu akıllanma sürecinin sadece ileri teknoloji alanında değil çevre, tarım, hayvancılık ve su kaynaklarının korunması gibi genel olarak göz ardı edilen tüm alanları da kapsamı gerektiği belirtilmiştir.

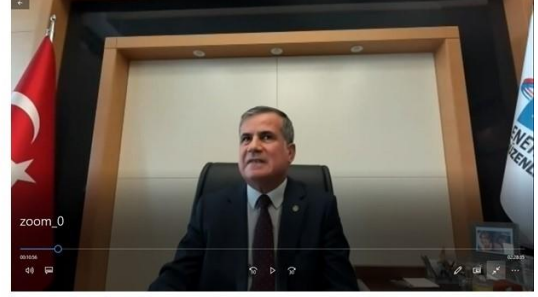
Bilişim sektörü bütün sektörler gibi COVID 19 küresel salgını ile başlayan evden çalışma düzenine hazırlıksız yakalanmış olsa da hızlı bir şekilde uyum sağlamakla kalmayıp diğer sektörlerinde adaptasyonuna katkı sağladığı ve öncülük ettiği ifade edilmiştir.

Her sektörde yaşanan sorunların Covid Öncesi, Covid Yoğun Dönem ve Covid Sonrası şeklinde 3 ayrı dönemde ele alınmasında fayda olduğu, Bilişim sektöründeki sorunların ise esasen COVID 19 öncesi dönemden geldiği ancak COVID 19'un yarattığı ortamın söz konusu sorunların su yüzüne çıkmasına ve derinleşmesine neden olduğu belirtilerek COVID 19 sonrası dönemin etkilerini görmek için henüz çok erken bir dönemde olduğumuz ancak gelecek 6 ay içinde bu etkilerin daha rahat gözlemlenebileceği ve analiz edebileceği sektör temsilcileri tarafından ifade edilmiştir.

Bilişim sektöründe çok yoğun rekabet yaşandığı için firmaların gerektiği gibi kar edemediği, yeterince kar edemeyen Bilişim Firmalarının ise ArGe ve İnsan kaynağı yatırımı yapamadığı bunun sonucunda da en az yatırım ile en fazla katma değer yaratan sektör olmasına rağmen bilişim şirketlerinin kar edemedikleri bu ortamda küresel oyuncu olamadıkları, küçük balık oldukları ve bu durumda kaldıkları için büyük balıklara lezzetli yem oludukları dile getirilerek, Rekabet Kanununu zedelemekten şirketlerin sermaye derinliğini arttırarak daha fazla ArGe yapmaları ve ürün portföylerini geliştirmelerini sağlayacak tedbirler alınmasının gerekli olduğu ifade edilmiştir.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"



BTK tarafından yayınlanan raporlara göre 2010 - 2018 yılları arasında Telekomünikasyon sektöründeki yatırımların TL bazında 8 yıl içinde yaklaşık %100 arttığı ancak ABD \$ bazında ise % 50 azaldığı belirtilmektedir. Bu durum; ülkemizin kalkınması için en önemli sektörlerden birisi olan Telekomünikasyon sektörünün yetersiz yatırım nedeni ile zor durumda olduğunun açık bir göstergesidir.

Öncelikle telekomünikasyon sektörünün ülkenin kalkınmasında bir kaldıraç etkisine sahip olduğu bu nedenle bu alana yapılan yatırımların başta bilişim olmak üzere eğitim, turizm, sağlık, sanayi alanlarına doğrudan etki yaparak kalkınmayı hızlandıracağı, 11inci Kalkınma Planında 2020 yılında 750.000 km ve 2023 yılında en az 1.3 milyon km'ye ihtiyaç olacağı belirtilen fiber altyapının halen 400.000 km altında olduğu, 5G için fiber optik alt yapının yaygınlaştırılmasının mutlak bir gereklilik olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca, Bilişim sektörünün, ülkemizdeki tüm sanayi sektörlerini operasyon, inovasyon ve rekabetçilik bazında destekleyen yegâne sektör olduğu, tüm işletmeler tarafından operasyonlarının yürütülebilmesi için çeşitli yazılım ve donanımların kullanılmakta olduğu, Cumhurbaşkanlığımızın "Yerli ve Milli" sanayi hamlesinin de gerçekleşmesine büyük destek olan yerli yazılım şirketlerimizin düşük maliyetlere ve yüksek esnekliğe sahip olmaları nedeniyle işletmelerimiz tarafından tercih edilmekte oldukları ancak büyük çoğunlukla yüz (100) kişi altında personel istihdam eden söz konu şirketlerin içinde yaşadığımız krizde vergi ve SGK desteği alamamış, yeni satışlarını kaybetmiş ve düşük faizli kredilerden yararlanamamış durumda oldukları belirtilmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Bir teknoloji şirketinin kapanmasının hizmet vermekte olduğu yüzlerce firmanın üretim ve hizmetlerinin sekteye uğramasına neden olacağından, bizi çağdaş teknoloji seviyesine ve ilerisine taşıyacak yegâne kaynağımız olan teknoloji şirketlerimizin yara almadan bu süreçten çıkmalarının önemine vurgu yapılmıştır.

Adalet ve Kalkınma Partisi temsilcisi **Sayın Dr. Osman ÇOŞKUN**, COVID19 salgınıyla mücadele sürecinde Bilişim Sektörünün önemin açıkça farkedildiğini ve sağlık, sosyal güvenlik ve bilişim alanında yapılan yatırımların ne kadar önemli olduğunun görüldüğünü, bilişim altyapısında ciddi eksiklikler olmasına karşın sürecin iyi yönetildiğini ancak 5G başta olmak üzere altyapının güçlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Sayın ÇOŞKUN, toplumsal değişim ve dönüşüm adlı bir sunum yaparak avcı ve toplayıcı toplumdan sırasıyla tarım toplumu, endüstri 1.0, endüstri 2.0, endüstri 3.0 ve endüstri 4.0 giden süreçleri anlatarak siber güvenlik, nesnelerin interneti, otonom araçlar, 3D yazıcılar yapay zeka ve bulut bilişimin önemine dikkat çekmiştir. Ayrıca kaybolmaya yüz tutan meslekler ile geleceğin mesleklerini anlatarak iş dünyasında talep edilen beceri ve yetkinliklerde analitik ve yenilikçi düşünmenin, etkin öğrenme stratejilerine sahip olmanın, yaratıcılığın, özgünlük ve girişkenliğin ön plana çıktığını ifade etmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi **Sayın Onursal ADIGÜZEL**, bilişimin siyaset üstü bir mesele olduğunu belirterek, Türkiye'nin geleceğini etkileyen bilişim sektörü sorunlarının milli bir mesele olarak ele alınması gerektiğini belirtmiştir.

Sayın ADIGÜZEL finanstan üretime, üretimden hizmet sektörüne kadar tüm alanlarda bilişimin altyapı olarak yer aldığını, COVID 19 salgını sürecinde yaşadığımız sorunların önümüzdeki dönemde çok daha net olarak hissedileceğini, önümüzdeki süreçte değişimin kaçınılmaz olduğunu, ve yeni bir dünya düzeninin kurulacağını, endüstri 4.0 ile başlayan dijital dönüşümün küresel salgın sürecinde hızlandığını, dijital dönüşüme öncelik verecek ülkelerin söz konusu küresel salgından en az zararla çıkacağını ifade etmiştir.

Amazon, Apple gibi teknoloji firmaların küresel salgın döneminde büyümesine tanıklık edildiğini belirten **Sayın ADIGÜZEL**, dijital dönüşümün itici gücünün bilişim sektörü olduğunu, ancak Türkiye'de bilişim ve yazılım sektörünün büyük sorunlar ile baş başa bırakıldığını, ülkemizde bilişim sektör büyüklüğünün diğer ülkeler ile kıyaslandığında çok küçük bir değere sahip olduğunu görüldüğünü, GDP ve nüfus anlamında Türkiye ile aynı ölçekte olan ülkelerle bile kıyaslandığında BT harcamalarının 10:1 oranında olduğunu, dünyadaki daralmanın bilişim sektöründe olumsuz olarak etkileyeceğini ifade etmiştir.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Fiber altyapı başta olmak üzere altyapıların hazır olmadığında üstyapıların gelişmeyeceğine dikkat çeken **Sayın ADIGÜZEL**, tüm sektörlerin içerisinde yer alan ve durgunluktan en çok etkilenen yazılım sektörünün ekonomik istikrar paketinde yer almamasının üzücü olduğunu, 2017'de doğan çocukların % 60'nın hangi işi yapacaklarının bilinmediği bir dünya düzeninde teknoloji kullanmayı öğreten değil teknoloji geliştirmeyi ve üretmeyi öğreten bir eğitim modeli oluşturulmasına öncelik verilmesini, akılcı ve stratejik yatırımlara öncelik verilmesini, ülkemizde mega proje olarak KOBİ'lerin dijital dönüşümünün hedeflenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi temsilcisi **Sayın Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA**, bilişim sektöründen biri olmadığını ama günlük yaşantı ve iş hayatında bilişimi dolu dolu kullanan bir akademisyen olduğunu belirtmiştir. Teknoloji denen şeyin aslında akıllı ifade eden, bilginin uygulama ve ticarete dönüşmesiyle kendine yer bulan bir oluşum olduğuna dikkat çekmiştir.

Ülkemizde bilgi üretiminde sıkıntı olmadığını, çok fazla üretildiğini ancak teknolojiye dönüşmesi, ticarete dönüşmesi açısından ciddi sıkıntılar yaşandığını belirten **Sayın KARAKAYA**, katılmış olduğu uluslararası toplantılarda dijital dönüşüm, dijital ekonomi, dijital ekonominin vergilendirilmesi, siber güvenlik, yapay zeka ve etik kuralların öne çıktığını, dijitalleşmenin getireceği toplumsal sıkıntıları önceden görüp giderilmesine yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiğini, bilişim sektörünün yeniden tanımlanması ve konumlandırılmasının önemli olduğunu, bilişimin stratejik öneme sahip temel bir sektör olduğu, bilişim sektörünün olmadığı bir ortamda dijital dönüşümün sekteye uğrayacağını, sadece bilişim sektör büyüklüğüne bakmanın bizleri yanıltacağı ve yanlış yere götüreceğini ifade etmiştir.

İyi Parti temsilcisi Sayın **Yiğit KARAKIŞ**, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) aracılığıyla Bilişim Meydanında tüm siyasi parti temsilcileri ile bir araya geldiklerini, tüm milletlerin yaşam şartlarını belirleyen şeyin küresel rekabet olduğunu, eskiden bir ülkeyi sömürmek için fiziki olarak işgal edildiğini, günümüzde ise ekonomik olarak dijital ortamlar aracılığıyla gerçekleştirildiğini ifade etmiştir.

Türkiyenin yaşadığı sorunların temelinde küresel rekabette yaşadığı bocalamanın yer aldığını, bunu gidermek için satın aldığından daha fazla ürün ve hizmeti satması gerektiğini belirten **Sayın KARAKIŞ**, rekabette güçlü olmanın en önemli faktörünün motivasyon olduğu, Türkiye olarak diğer ülkelerden neyi daha iyi yapacağımızın belirlenmesi gerektiği, Tarım ve Turizm teşviklerinin ülkemizde çokca gündeme getirildiği ancak bilişim teşviklerinden hiç söz edilmediği, oysa bilişim sektörü olmadan akıllı tarımın yapılamayacağı, turizmin gelişemeyeceği, bilişim sektörünün Türkiye'de



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

birinci dereceden önemli sektör olması ve birinci dereceden kayırılmasının önünün açılmasını, bilişim sektörü ile nasıl katma değer yaratılabileceğine yönelik ulusal stratejilerin ivedilikle geliştirilmesinin gerektiğini ifade etmiştir.

Tüm Siyasi Parti Temsilcileri ekonomik istikrar kalkını kapsamında Bilişim Sektörünün de yer alması, özlük hakları açısından 3600 ek gösterge alamayan kamudaki bilişim uzmanlarının sorunlarının ivedilikle çözülmesi konusunda ortak görüş beyan etmiş ve destek sözü vermişlerdir.



Bilişim Meydanından Çıkan Sonuçlar

Ülkemizde yürütülen COVID19 ile mücadele çalışmalarının görünmez kahramanları olan Bilişim Sektörü Çalışanlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi ile kritik öneme sahip Bilişim Sektörünün gelişimine ve rekabetçiliğinin arttırılmasına yönelik olarak yeni normalde yapılması gereken eylem planları; mevcut durum analizi, tehditler, fırsatlar ve çözüm önerilerinin ortak akıl ile oluşturulması amacıyla "TBD Bilişim Meydanı" Etkinliği farklı iki dijital platform üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Söz konusu etkinlik kapsamında COVID19 Süreci ve Sonrasında Bilişim Ekosisteminin sorunları kamu, yazılım, donanım, siber güvenlik ve telekom ana başlıklarında Yatırım ve Gelirler, Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam, Destek ve Muafiyetler ve Regülasyon ekseninde tüm paydaşlarca tartışılmış ve beklentiler / yapılması gerekenler konusunda ortak akıl oluşturulmuştur.

Türkiye Bilişim Derneği olarak beklentilerimiz:

1. **Ulusal Bilim Kurulu:** Sağlık Bakanlığı yönetiminde Corona virüsü salgını sonrası kurulan Bilim Kurulu başarıyla çalışmaktadır. Ancak salgınlar ile mücadelede sadece de sağlık ayağı yeterli değildir. Salgınlarla mücadelede ekonomi, ticaret, teknoloji, hukuk, toplumsal sosyoloji, ulusal güvenlik ve diplomasi ayakları da önemli yer teşkil etmektedir. Belirtilen nedenler ile benzer bir yapının hem tüm bakanlıklar arasında eşgüdüm ve koordinasyonun sağlanması hem de her alanda uygulanacak tedbirlerin maliyet etkin olarak belirlenebilmesi amacıyla bakanlıklar üstü olarak oluşturulması çok önemli kazanımlar sağlayacaktır.
2. **Koordinasyon Makamı:** Ülkemizde Bilişim Sektörü ile ilgili tek bir makam bulunmamaktadır. T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Bilgi ve İletişim Kurumu (BTK) gibi kurumlar sektörün politika ve stratejilerinin belirlenmesi ve sorunlarının giderilmesine yönelik olarak çalışmaktadır. Bilişim Sektör temsilcileri ve/veya Bilişim STK'ları sorunlarını ve çözüm beklentilerini iletecek tek bir sorumlu makam bulamamakta ve sözkonusu kurumların tamamına sorunlarını bildirmek zorunda kalmaktadır. Bu da hem zaman kaybına hemde bazı sorunların çözümsüz kalmasına neden olmaktadır. Bilişim Sektörünün koordinasyonunu sağlayacak tek bir sorumlu makamın belirlenmesi ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesi, e-ihrac kapasitesinin artırılmasına ve dijital ekonomisinin geliştirilmesine önemli kazanımlar sağlayacaktır.
3. **Sivil İnsiyatifler ve/veya Platformlar:** Ülkemizin dijitalleşmesine ve e-devlet uygulamalarının geliştirilmesine 2000 yılların başlarında önemli katkılar sağlayan e-dönüşüm icra kurulu benzeri yapıların yeniden oluşturulması çok önemlidir. Kamu, Sektör, Akademi ve STK Temsilcilerinin yer alacağı Sivil İnsiyatifler ve/veya Platformlar aracılığıyla hem Bilişim Ekosisteminin sürdürülebilirliği sağlanacak hemde karar vericiler tarafından alınacak kararların ortak akıl ile belirlenmesi sağlanmış olacaktır.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

4. **5G ve Fiber Altyapılar:** 5G teknolojilerinin, yüksek güvenilirlik, erişilebilirlik ve düşük geçikme özellikleri ile özellikle Kritik Altyapıların uzaktan kontrolü ve çeşitli tıbbi uygulamalarda kullanımı ayrıca Nesnelerin İnterneti desteği ile çok sayıda sensör ve cihazın yönetilebilmesi salgın ve doğal afetlerdeki kesintisiz haberleşme, ilk yardım, sağlık ve yönetim ihtiyaçlarının karşılanmasında büyük avantajlar sağlayacaktır. COVID 19 ve benzeri salgınlar ile olası doğal afetlerde artan ve artacak olan "haberleşme" yükünün kesintisiz olarak karşılanmasına yönelik olarak mobil ve sabit haberleşme altyapı gereksinimlerinin başta 5G ve ötesi mobil teknolojiler ve fiber altyapılar kullanılarak karşılanması amacıyla gerekli yatırımlar ivedilikle başlatılmalıdır.
5. **Siber Güvenlik:** COVID19 ve/veya benzeri doğal felaketler döneminde toplumsal travmaların yaşanması sosyal mühendislik saldırılarına davet çıkarmakta ve siber güvenlik zaafiyetlerinin yaşanmasına neden olmaktadır. Bu konuda toplumsal farkındalık yaratılmasına yönelik çevrim içi eğitim programları oluşturulmalı, ayrıca USOM ve benzeri yapılar aracılığıyla siber istihbarat yapılarak söz konusu sosyal mühendislik saldırıları proaktif olarak algılanmalı ve engellenmelidir.
6. **Siber Dayanıklılık:** Siber saldırılar başta olmak üzere her türlü afet ve felaketlere karşı ulusal dirençliliğin artırılması amacıyla gerekli planlamalar yapılmalı ve Kritik Altyapılar ile Kamu Kurumlarının iş sürekliliği, kriz yönetimi ve sürekli gelişim döngüsü için altyapı ve servis ihtiyaçları belirlenmelidir. Söz konusu ihtiyaçların milli imkan ve kabiliyetler ile karşılanmasına yönelik eylem planları oluşturulmalıdır.
7. **Siber Güvenlik Ölçümleme:** Ulusal seviyede Siber Güvenliğin sağlanması ve Siber Dirençliliğin arttırılmasına yönelik olarak Sektörler ve Şirketler için Siber Dirençlilik Endeksleri oluşturulmalı, yıllık hedeflere bağlanmalı ve ölçülmelidir.
8. **Bilişim Standartları:** Kamu kurum ve kuruluşları ile Savunma, Finans, Enerji, Haberleşme ve Sağlık gibi stratejik önemi haiz kritik altyapılarda faaliyet gösteren özel şirketlerin vermiş oldukları hizmetlerde kullandıkları ve/veya kullanacakları yazılımların güvenlik seviyelerinin belirlenmesine yönelik olarak standartlar ivedilikle oluşturulmalıdır.
9. **Bilişim Yüksek Konseyi:** Kriz sonrası dönemde de bilişim teknik bilimi ile kalkınma amacıyla, Başta Türkiye Bilişim Derneği (TBD) olmak üzere Bilişim Sektörü STK'larının da içinde yer aldığı "Bilişim Yüksek Konseyi" yaşama



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

geçirilmelidir. Bilişim Yüksek Konseyi aşağıdaki konular başta olmak üzere çalışmalar yürütmelidir;

- Yerli üretimin özlenen seviye ulaşması için önerilerde bulunmak;
- Finansal daralmanın ve durgunluğun aşılmasına katkı sunmak;
- Yenidünya düzeninde bilim ve teknolojinin, özellikle de yazılım ve bilişimin büyümedeki kaldıraç etkisini en yükseğe çıkarmak;
- Ülkemizin yazılım ve bilişimde tüketen değil, üreten konumuna geçmesi için çalışmalar yapmak.

10. **Nitelikli İnsan Kaynağı Yetiştirme Programları:** Mevcut mesleklerin yüzde 65'inin 10 yıl içerisinde yok olması beklenmektedir. Katma değeri yüksek ve ülkemiz için de avantaj yaratabilecek olan yeni meslekler Dijital Dönüşüm Ekosistem paydaşlarının ortak aklıyla belirlenmeli, önceliklendirilmeli ve söz konusu yeni meslekler için nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine yönelik programlar oluşturulmalıdır. (Yazılımcı, Veri Bilimcisi, Yapay Zeka ve Robotik Uzmanı, Nesnelerin İnterneti Mimarı / Güvenlik Uzmanı, Kayıt Zinciri (Blockchain) Geliştiricisi, Kişiselleştirilebilir (3D) Üretim Mühendisi, Nano Teknoloji Mühendisi, Bütünleyici Tıp Uzmanı, Bot Lobicisi, E-spor Etik Uzmanı v.b).

11. **Bilişim Özlük Hakları:** Ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine yönelik olarak mesleklerinde çok önemli hizmetleri sürdürmekte olan bilişim çalışanları aynı zamanda COVID19 Salgını ile mücadele kapsamında yürütülen çalışmaların görünmez kahramanları olmuşlardır. Bilişim çalışanlarının mesleklerine ve mesleki unvanlarına özgü özlük haklarının iyileştirilmesi hepimizin en büyük öncelikleri arasında gelmelidir. Bu çerçevede,

- 657 DMK 36 maddede kadro sınıflarına Bilişim Hizmetleri Sınıfı'nın (BHS) eklenmesi ve Bilişim Uzmanlarının bu sınıfta yer alması,
- Sistem Çözümleyici ve Programcı unvanına sahip bilişim personelinin, bir sınıf olarak tanımlanması ve 3600 ek gösterge kanun teklifinin içinde bulunması,

sağlanmalıdır.

12. **"Genel Tebliğ" kapsamına Bilişim Sektöründe Alınması:** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan "Genel Tebliğ" kapsamında diğer 16 sektöre tanınan olanakların, Bilişim Sektörü için de sağlanması.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

- COVID 19 sonrası da dahil olmak üzere Uzaktan/Evden çalışmanın desteklenmesi, Maliyetlerin düşürülmesi, karbon ayak izimizin ve çevre kirliliğinin azaltılması, verimliliğe odaklanması, bu amaçla internet bedellerinin sıfırlanması ya da düşürülmesi, iletişimdeki ÖTV kaldırılması,
- Mevzuatımızdaki esnek ve uzaktan çalışma modellerinin Teknoparklar ve Ar-Ge Merkezleri için de süresiz olarak etkin hale getirilmesi,
- İş yerinde çalışmak zorunda olan çalışanların sağlıklarının korunmasının desteklenmesi,
- Ekonomik daralmanın Bilişim Sektörü üzerindeki etkilerinin azaltılması için;
 1. Tahsil edilemeyen alacakların, KDV ve Vergi ödemelerinin ertelenmesi,
 2. Muhtasar ve KDV tevkifatı ile SGK primlerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ödemelerinin 6'şar ay ertelenmesi, Bilişim sektöründeki KDV oranının 6 ay süreyle %1'e indirilmesinin sağlanması,
 3. Nisan ayından başlamak üzere 6 aylık bir sürede, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Bilişim Sektörü şirketlerinin kira ve işletme giderlerinin yarıya indirilmesi ve ödemelerin ertelenmesi / taksitlendirilmesi,
 4. İşten çıkarmalar önlenmesi, Bilişim emekçileri haklarının güvence altına alınması,
 5. Salgın boyunca gelirleri azaltıldığı için ödeme gücü çeken kurumların; SGK, Kurumlar Vergisi gibi vergiler ile Aidat ve Kira ödemeleri gibi düzenli ödemelerinde faizlerin kaldırılması, anapara ödemelerinin ertelenmesi,

olarak belirlenmiştir.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Sonuç ve Değerlendirme

TBD Genel Başkanı Sn. Rahmi AKTEPE Moderatörlüğünde gerçekleştirilen TBD Bilişim Meydanı etkinliğine konuşmacı olarak; Adalet ve Kalkınma Partisinden Sn. Dr. Osman COŞKUN, Cumhuriyet Halk Partisinden Sn. Onursal ADIGÜZEL, Milliyetçi Hareket Partisinden Sn. Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA, İyi Partiden Sn. Yiğit KARAKIŞ ve Bilişim Sektörünü temsilen TNB teknoloji Genel Müdürü Sn .Abdullah Raşit GÜLHAN, Logo Yazılım Türkiye Genel Müdürü Sn. Akın SERTCAN, Icterra Genel Müdürü Sn. H.Vedat USLU, T.C. EPDK Bilgi işlem Dairesi Başkanı Sn. Mehmet YILMAZER ve CLPA Türkiye Müdürü Sn. Tolga BİZEL katılmışlardır.

Sektör Temsilcileri, Bilişim Sektörünün COVID 19 Salgını ile mücadele sürecinde ve öncesindeki sorunlarını kamu, yazılım, donanım, siber güvenlik ve telekom ana başlıklarında Yatırım ve Gelirler, Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam, Destek ve Muafiyetler ve Regülasyon ekseninde gündeme getirmişlerdir.

Siyasi Parti Temsilcileri ise Covid 19 Salgını ile mücadele döneminde Bilişimin öneminin bir kez daha görüldüğüne, gençlerimizin Bilişim teknolojilerinin odağında yer aldığı geleceğin mesleklerine odaklanması gerektiğine, dijital dönüşümün itici gücünün bilişim sektörü olduğuna ancak ülkemizdeki BT harcamalarının dünya ortalamasının çok altında olduğuna, üstyapı ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak fiber altyapının hızla geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapmışlardır.

Ayrıca, ekonomik istikrar kalkını kapsamında Bilişim Sektörünün de yer almasının gerekliliğini, özlük hakları açısından 3600 ek gösterge alamayan kamudaki bilişim uzmanlarının sorunlarının ivedilikle çözülmesini, bilişim alanında etik kuralların belirlenmesinin önemli olduğunu, Ekonominin itici gücü olan Kobilerin dijital dönüşümünün Türkiye'nin mega projeleri arasında yer alması gerektiğini belirtmişlerdir.

Üniversite, sanayi ve devlet işbirliğiyle TBD öncülüğünde sektör tarafından dile getirilen söz konusu sorunların çözülmesine yönelik gerçekçi ve yenilikçi strateji ve politikaların oluşturulmasına ve uygulanmasına da ortak akıl ile katkı sağlayacaklarını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak, ülkemizin de içinde olduğu bu salgın döneminden çıkışta Bilişim Sektörü sorunlarının çözümüne ve Bilişim Ekosisteminin gelişimine katkı sağlamak için Türkiye Bilişim Derneği (TBD) olarak;



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

- COVID19 sonrası iş yapış ve yaşam alışkanlıklarımız artık eskisi gibi olmayacaktır. Toplumsal beklentilerin ve müşteri deneyimlerinin doğru olarak belirlenmesi ve yasal mevzuatların ve süreçlerin söz konusu beklentilere uygun olarak yeniden düzenlenmesi gereklidir. Örneğin çalışma saatleri, parça başı iş yapma, uzaktan eğitim, uzaktan/evden çalışma, Kişisel verilerin korunması, dijital hukuk sistemi vb konular. Dijital Dönüşüm Ekosistem paydaşlarıyla yapılacak bire bir görüşmeler ve çevrim içi anket çalışmaları ile ihtiyaç ve problemlerin belirlenmesi ve analiz edilmesi ile hazırlanacak olan Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Raporu sektör beklentilerine uygun mevzuat değişikliklerinin yapılması amacıyla karar vericilere iletilecektir.
- İş gücünün insan ile makine ve algoritmalar arasındaki bölüşümünde önümüzdeki 2 yıl içerisinde ciddi değişimler beklenmektedir. 2018'de % 29 olan makine ve algoritmaların iş saati payının 2022'de % 42'ye çıkması (veri işleme alanında % 62'ye) öngörülmektedir. Salgınlarda dahil olmak üzere her türlü afet ve felaket dönemlerinde KOBİ'lerin ve İmalat Sanayiinin kesintisiz olarak çalışabilmesinin sağlanması (otonom ve uzaktan kontrol edilebilir yapılar/süreçler) amacıyla Dijital Dönüşümlerinin ivedilikle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. KOBİ ve İmalat Sanayiinin e-ticaret ve e-ihracat kapasitelerinin de arttırılmasına katkı sağlayacak şekilde Dijital Dönüşümleri için TBD ve TİM tarafından ortak olarak hazırlanan Proje bulunacak bir sponsor desteği ile ivedilikle hayata geçirilecektir. Söz konusu Proje ile Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından KOBİ'lere ve İmalat Sanayi'ne Dijital Dönüşüm Koçluğu, Uygulamalı Eğitim ve Bilgi Paylaşımı hizmetleri sağlanacaktır.
- Yenilikçilik ve girişimciliğin desteklenmesi amacıyla Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından Ankara Büyükşehir Belediyesi ile gerçekleştirilecek olan "Toplum için Bilişim Merkezleri" (TOBİM) ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır. Bu merkezlerde BT altyapısı, Laboratuvar olanakları ve Test Ortamlarının ortak çıkarlar doğrultusunda kullanımı sağlanacaktır. Toplum için Bilişim Merkezlerinin kurulması, işletilmesi, kuluçka merkezinde girişimciler ile yatırımcıların buluşturulması, yeni teknolojilerin kullanılmasında üniversiteler ile işbirliğinin sağlanması, girişimcilerin dijital becerilerinin geliştirilmesi ayrıca halk kesimlerinde sayısal okur yazarlığın arttırılması konularında gerekli destek Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından sağlanacaktır.

Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

- Nitelikli insan kaynağının karşılanmasına yönelik olarak TBD Akademi tarafından verilecek "Sertifikalı Eğitim Programları (SEP)" oluşturulmaktadır. İzmir Ticaret Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Atılım Üniversitesi İşbirliği ile hazırlanacak olan eğitimler en az 120 saatlik olacaktır. Eğitimi tamamlayan kişiler çevrim içi sınava girecek ve başarılı olanlar ise sertifika almaya hak kazanacaktır. Söz konusu çevrim içi eğitim programları ile 2 yıl içerisinde sektör ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak en az 10.000 Dijital Dönüşüm Uzmanı yetiştirilmesi planlanmaktadır. Bu projenin hayata geçirilmesi için sektör temsilcileri ile görüşmelere devam edilmektedir.
- Dijital Ekonomimizi geliştirmek ve salgın sonrasını fırsata çevirmek amacıyla Dijital Dönüşüm Standartlarının oluşturulmasına yönelik olarak TSE ile birlikte yürütmekte olduğumuz çalışmalarımıza hız vereceğiz. Bu kapsamda TBD Bilişim Standardları Çalışma Grubunun önceliklerini yeniden belirleyerek eylem planlarını güncelleyeceğiz.
- COVID 19 ve benzeri salgın ve afetlerde uygulanacak karantina uygulamalarında dezavantajlı grupların interneti güvenilir olarak kullanabilmesi için sayısal okur yazarlık eğitimleri çevrimiçi olarak verilecektir. (Webinar, Kamuspotu vb yöntemler ile)
- " 3. Bilişim Şurası "nın ivedilikle toplanması için gerekli koordinasyon Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından yapılacaktır. 3. Bilişim Şurasının Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan "Siyasi Parti" lerin sahipliğinde ve tüm Ekosistem Paydaşlarının, Kamu ve Kritik Altyapı Temsilcilerinin ve Farklı Sektör Temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından gerçekleştirilecektir.

eylemlerin gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalarımıza yoğun bir şekilde devam edecek ve karar vericiler ile sektörün koordinasyonu için görevimizi yerine getireceğiz.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) olarak 2020 yılında geleneksel ve marka olmuş etkinliklerimizin yanı sıra COVID19 Salgını ile mücadele döneminde sanal ortamdan

Türkiye Bilişim Derneği



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

gerçekleştirmiş olduğumuz etkinlikler ve proje ve çözüm odaklı çalışmalarımızla ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine, dijital ekonomisinin geliştirilmesine, "**Bilişim Ekosistemi**"nin büyütülmesine ve sürdürülebilirliğine dolayısıyla da toplumun çağın ihtiyaçlarına uygun olarak dönüşümünün sağlanmasına katkı vermeyi amaçlıyoruz.

Ayrıca, Ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine yönelik olarak mesleklerinde çok önemli hizmetleri sürdürmekte olan ve aynı zamanda COVID19 Salgını ile mücadele kapsamında yürütülen çalışmaların görünmez kahramanları olan bilişim çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi için;

- 657 DMK 36 maddede kadro sınıflarına Bilişim Hizmetleri Sınıfı'nın (BHS) eklenmesi ve Bilişim Uzmanlarının bu sınıfta yer almasını,
- Sistem Çözümleyici ve Programcı unvanına sahip bilişim personelinin, bir sınıf olarak tanımlanması ve 3600 ek gösterge kanun teklifinin içinde bulunmasını,

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) olarak çok önemli buluyoruz ve karar vericiler tarafından dikkate alınması konusunda ısrarımızı sürdürüyoruz. Bu konuda Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından hazırlanan resmi talep yazısı ilgili kamu kurumlarına ve siyasi karar vericilere iletilmiştir.



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"



Bilişim Meydanı

Yeni Normalde Kamu ve Özel Sektör Buluşması



Rahmi Aktepe
TBD Genel Başkanı
Moderatör



Dr. Osman COŞKUN
Adalet ve Kalkınma
Partisi



Onursal ADIGÜZEL
Cumhuriyet Halk
Partisi



**Prof. Dr. Mevlüt
KARAKAYA**
MHP



Yiğit KARAKIŞ
İyi
Parti



A. Raşit GÜLHAN
TNB Teknoloji
Genel Müdürü



Akın SERTCAN
Logo Yazılım Türkiye
Genel Müdürü



H. Vedat USLU
ICterra
Genel Müdürü



Mehmet YILMAZER
T.C. EPDK Bilgi İşlem
Dairesi Başkanı



Tolga BİZEL
CLPA
Türkiye Müdürü



29 MAYIS 2020



16:00 - 18:00



TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Türkiye Bilişim Derneği



TBD GENEL MERKEZ İLETİŞİM

T: +90 (312) 473 8215

F: +90 (312) 473 8216

**Adres: Ceyhun Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No:4/17
Balgat / ANKARA**

www.tbd.org.tr